

Utbildningsnämnden

Motion - Satsningar på skolbibliotek och skolbibliotekarier

Motion den 18 november 2019 av Mikael Carlsson m. fl. (NL)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar att kommunala och fristående huvudmän har ansvar för elevers tillgång till skolbibliotek, och med denna notering lämnas motionen över för vidare beredning till kommunstyrelsen.

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen då det pågår det ett utredningsarbete på uppdrag av regeringen där utredaren har i uppdrag att föreslå åtgärder för att stärka skolbiblioteken och att föreslå eventuella förändringar i skollagen. Förslagen ska redovisas den 30 november 2020.

Motionen är därmed färdigbehandlad

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att Nackas skolor ska ha ett väl fungerande skolbibliotek med en kompetent skolbibliotekarie och att skolorna ska ges extra pengar för att genomföra detta. Regeringen har tillsatt en särskild utredare med uppdrag att föreslå åtgärder för att stärka skolbiblioteken i syfte att ge alla elever likvärdig tillgång till skolbibliotek, (Stärkta skolbibliotek och läromedel, U 2019:04). I uppdraget ingår även att utreda och föreslå åtgärder för att öka tillgången till skolbibliotek och utbildade skolbibliotekarier. Uppdraget ska redovisas den 30 november 2020.

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen eftersom det är huvudmannen som har ansvar för elevernas tillgång till skolbibliotek och dessutom pågår ett utredningsarbete på uppdrag av regeringen som kan komma att påverka skollagen gällande motionärernas förslag.

Förslagen i motionen

Motionärerna föreslår att alla Nackas skolor ska ha välfungerande skolbibliotek med en kompetent skolbibliotekarie. Vidare föreslås att skolorna ska ges extra pengar för att genomföra förslaget.

Utbildningsenhetens utredning och bedömning

Det är skolhuvudmännen som är ytterst ansvariga för att eleverna har tillgång till skolbibliotek. Av läroplanerna för såväl de obligatoriska skolformerna som för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan framgår att skolbiblioteken är en del av rektors ansvar. I förarbetena till skollagen anges att tillgång till skolbibliotek kan anordnas på olika sätt beroende på de lokala förhållandena på varje skola. Skolinspektionen bedömer i sin regelbundna tillsyn tillgången till skolbibliotek på huvudmannanivå. De kriterier som Skolinspektionen använder vid tillsyn är bl. a. att eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket. Biblioteket ska omfatta facklitteratur, skönlitteratur, informationsteknik och andra medier samt vara anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och användas som en del i undervisningen.

Regeringen har tillsatt en utredning, Stärkta skolbibliotek och läromedel (U 2019:04), som enligt kommittédirektivet ska utreda och föreslå åtgärder för att stärka skolbiblioteken i syfte att ge alla elever i de obligatoriska skolformerna samt gymnasieskolan och gymnasiesärskolan likvärdig tillgång till skolbibliotek. I direktivet ingår även att utreda och föreslå åtgärder för att öka tillgången till skolbibliotek med utbildade bibliotekarier. Utredningen ska bl. a.

- föreslå hur det kan tydliggöras i skollagen vad en ändamålsenlig skolbiblioteksverksamhet ska omfatta,
- kartlägga hur tillgången till skolbibliotek för elever i de obligatoriska skolformerna samt gymnasie- och gymnasiesärskolan ser ut,
- kartlägga hur samverkan mellan skolbibliotek, folkbibliotek och den regionala biblioteksverksamheten ser ut och vid behov lämna förslag hur denna samverkan kan utvecklas och stärkas, i syfte att bidra till högre kvalitet och kostnadseffektivitet,
- analysera om och i så fall hur digitala resurser kan skapa fungerande lösningar i form av exempelvis skolbibliotekariestöd på distans, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Utredningen ska redovisas senast den 30 november 2020.

Utbildningsenheten konstaterar att det enligt skollagen är huvudmannen som har ansvaret för skolbiblioteken inom sin skolorganisation och Skolinspektionen har tillsynsansvaret över skolbiblioteken. Det ingår inte i utbildningsnämndens uppdrag att ange riktlinjer för skolbibliotek eller liknande. Dessutom finns det en utredning som har regeringens uppdrag

att se över skolbiblioteken och skolbibliotekariernas roll. Utredningen ska lämna förslag på eventuella ändringar i skollagen gällande skolbiblioteken. Mot den bakgrunden gör utbildningsenheten bedömningen att det är lämpligt att avvakta eventuella förändringar i skollagen.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget till svar på motionen medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget till svar på motionen medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Motionen

Carina Legerius
Enhetschef
Utbildningsenheten

Kristina Heuman
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten